

ELK GEZIN GEZOND

Stap 1: creëer draagvlak rond alcohol en andere drugs

DRAAGVLAK CREËREN BIJ DE OPSTART

- Kernwerkgroep samenstellen: Voor de samenstelling van je kernwerkgroep kan je, naast de partners van je Huis van het Kind, een beroep doen op het regionaal [CGG-preventiewerk tabak, alcohol en drugs en/of het lokaal of intergemeentelijk preventiewerk in jouw regio of gemeente](#). Zij hebben erg veel kennis en expertise over alcohol en andere drugs en kunnen samen met jullie het proces tot het uitwerken van een beleid doorlopen.
- Naast de kernwerkgroep is het belangrijk om ook ruimer partners te betrekken vanuit het lokaal beleid en relevante sectoren voor alcohol en andere drugs (zie tabel 1). Je kan ad hoc overleg organiseren, bij hen aankloppen met het projectidee, hen betrekken in de bevraging,... En op die manier draagvlak creëren.

Tabel 1. Een overzicht van mogelijke actoren, samengesteld op basis van de lijst die werd gebruikt in pilootregio Huis van het Kind Kontich.

SECTOR	SUB-SECTOR
Gezondheid	huisartsen
Gezondheid	CGG
Gezondheid	Apotheken
Gezondheid	CAW/Opvoedingswinkel
Welzijn	OCMW, sociale dienst
Welzijn	Zorginstellingen
Welzijn	Kinderen van cliënten, kinderopvang
Jeugd	Jeugddienst, jeugdambassadeur
Jeugd	Speelplein
Jeugd	Jeugdhulp
Vrije tijd	Jeugdverenigingen
Vrije tijd	zalen
Armoede	Welzijnsschakel, verenigingen

Armoede	Bezoekers van armoedeorganisaties
Bestuur	College van burgemeester en schepenen
Veiligheid	Politie (jeugd, wijkagent)
Veiligheid	Gemeenschapswacht
Wonen	Sociaal verhuurkantoor
Burgers	buurtcomité
Gemeente	personeel
Handel	supermarkten
Handel	nachtwinkels
Handel	Horeca
Onderwijs	Sec. scholen
Onderwijs	Zorgleerkrachten, directie
Onderwijs	CLB

- Het Lokaal Bestuur motiveer je best met lokale cijfers en gegevens. Daarvoor is het belangrijk om eerst de beginsituatie in kaart te brengen (**zie stap 2**).
- Om je als werkgroep meer in te werken in het thema alcohol en andere drugs, kan je je expertise bijschaven aan de hand van vorming. Dit biedt bij de opstart houvast in het uitwerken van een visie en het zoeken naar gepaste acties voor jullie Huis van het Kind.
 - Je kan individueel of met je team een [online vorming](#) volgen over verschillende thema's.
 - Of vraag vorming aan bij het regionaal [CGG Preventiewerk of Lokaal/Intergemeentelijk preventiewerk](#).

WERK AAN EEN VISIE

Alvorens je aan de slag gaat met de thematiek is het belangrijk om na te denken hoe jullie je rol zien op vlak van alcohol- en drugthematiek. Door een visie uit te werken met de werkgroep, zorg je ervoor dat de neuzen in dezelfde richting staan en dat jullie richting geven aan het proces en de uitwerking van een beleid.

Voor een visie vertrek je van jullie algemene visie als Huis van het Kind. De voornaamste waarden die jullie uitdragen zitten daarin vervat. De alcohol- en drugvisie zal een soort thematische concretisering zijn hiervan.

In de visie werk je het kader uit: hoe zie je je rol als Huis van het Kind en wat wil je bereiken? In de uitwerking van de verdere stappen in het 7-stappenplan maak je de visie concreet en geef je invulling aan de praktijk.

Om tot een visie te komen kunnen volgende tools jullie helpen: 1. De zes continuüms 2. Richtvragen.

1. De vijf continuüms

Je kan door de leden van de werkgroep individueel op onderstaande zes continuüms laten aangeven hoe zij de rol van jullie Huis van het Kind zien op het vlak van alcohol en drugs. Elk continuüm geeft twee uiterste posities weer waarop de groep de gewenste positie van het Huis van het Kind aangeeft. Deze opdracht start met een individuele voorbereiding (voorafgaand aan het overleg of ter plaatse). Voortbouwend op de individuele voorbereiding wordt vervolgens in groep de gewenste positionering op de continuüms bepaald. In bijlage 1 vind je een werkblad met de blanco continuüms.

- 1. In welke mate hebben we als Huis van het Kind een preventieve rol op vlak van alcohol en drugs?

Geen preventieve rol

Grote preventieve rol

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

- 2. in welke mate zien we het als een taak van ons Huis van het Kind om onze partners te ondersteunen in kennis en expertise rond alcohol en drugs?

Geen taak

Grote taak

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

- 3. in welke mate zien we het als een taak van ons Huis van het Kind om onze doelgroep te ondersteunen in kennis rond alcohol en drugs?

Geen taak

Grote taak

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

4. Hoe zien we onze rol op vlak van middelengebruik in contacten met ons doelpubliek?

Vraaggestuurd werken

Zelf focus middelengebruik inbrengen

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

5. Hoe zien we onze rol op vlak van begeleiding bij middelengebruik?

Mensen met middelenproblemen zelf begeleiden

Doorverwijzen

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

6. Hoe zien we onze rol naar de context (bijvoorbeeld kinderen van gebruikers, ouders van gebruikers, ...) van mensen met middelenproblemen?

Enkel op vraag

Proactief werken

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

2. Richtvragen

Om verder tot een visie te komen kunnen volgende vragen jullie helpen. Deze kunnen de invulling van de continuïms nog meer concretiseren.

- Wat verstaan we onder drugs, druggebruik, drugmisbruik en problemen als gevolg van drugs?
 - Onder alcohol en drugs verstaan we volgende middelen of gedragingen: ... (vb. alcohol, illegale drugs, gokken, gamen, medicatie, ...)
 - We spreken van problematisch gebruik als een cliënt zijn gebruik zelf als een probleem ervaart.
 - Het gebruik van alcohol is problematisch als ..., terwijl het gebruik van drugs problematisch is zodra ...
- Hoe zien we onze preventieve rol?
 - We willen ons publiek verantwoord en kritisch leren omgaan met alcohol en drugs.
 - We stimuleren onze leden en partners tot het organiseren van preventieve activiteiten
- Hoe zien we onze rol met betrekking tot de begeleiding van cliënten met middelenproblemen?
 - We bespreken alcohol- of druggebruik wanneer een persoon het zelf aankaart. Versus we bespreken het bij vermoeden/signalen van gebruik.
 - Alcohol en drugs worden altijd besproken vanuit een bezorgdheid om het welzijn van de persoon zelf en de impact op zijn/haar gezin.

- Bij volwassenen die problematisch gebruiken, wordt altijd de reflex gemaakt naar de kinderen: hoe gaat het met hen?
- Onze deur staat open voor de hulpvraag van zowel gebruikers als hun familie.
- We kennen het hulpverleningslandschap mbt alcohol en drugs en kunnen op gepaste wijze doorverwijzen
- Wat willen we bereiken met ons beleid?
 - Het alcohol- en drugbeleid kan ons helpen in het kiezen en uitwerken van preventieve acties.
 - Het alcohol- en drugbeleid moet een houvast bieden om passend te reageren en helpen problemen te voorkomen (= reactief + preventief karakter).
 - Met een alcohol- en drugbeleid zorgen we ervoor dat alcohol en drugs meer openlijk bespreekbaar worden.
 - Met een alcohol- en drugbeleid kunnen we de aandacht voor alcohol en drugs structureel verankeren in onze werking.

3. De visie

Synthetiseer de gewenste positionering per continuüm en de antwoorden op de vragen samen tot een visietekst. (van maximum 1 pagina)

Voorbeeld van een beknopte visie:

“Ons Huis van het Kind wil investeren in het welzijn en de gezondheid van gezinnen met een focus op de gezinnen met jonge kinderen. Enerzijds willen we de gezinnen in onze regio verantwoord en kritisch leren omgaan met genotsmiddelen en anderzijds willen we problemen als gevolg van middelengebruik voorkomen. Dat doen we door alert te zijn voor kwetsbare gezinnen met een verhoogd risico op problemen met alcohol en drugs en door gericht door te verwijzen.”

4. Checklist

Toets de visietekst af met onderstaande checklist. Deze vragen gaan enerzijds over de inhoud van de visietekst en anderzijds over wat er met de visietekst verder moet gebeuren.

Inhoud:

- Is de visietekst zo **beknopt** mogelijk?
- Geeft de visie duidelijk de **richting** aan die het Huis van het Kind de komende jaren wil bewandelen mbt het thema alcohol en drugs?
- Nodigt de visie uit om **actie** te concretiseren?
- Is de visie **duidelijk** voor iedereen waarvoor ze bedoeld is?

Communicatie en evaluatie:

- **Wie** moet intern en eventueel extern geïnformeerd worden over de visie?
- **Hoe** zal de visie gecommuniceerd worden naar de betrokkenen?
- Wanneer **evalueren** we de visie? Een visie is geen statisch gegeven. Herneem deze oefening na een aantal jaren en stuur de visietekst bij.

BIJLAGE – WERKBLAD VISIEONTWIKKELING

1. In welke mate hebben we als Huis van het Kind een preventieve rol op vlak van alcohol en drugs?

Geen preventieve rol

Grote preventieve rol

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

2. in welke mate zien we het als een taak van ons Huis van het Kind om onze partners te ondersteunen in kennis en expertise rond alcohol en drugs?

Geen taak

Grote taak

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

3. in welke mate zien we het als een taak van ons Huis van het Kind om onze doelgroep te ondersteunen in kennis rond alcohol en drugs?

Geen taak

Grote taak

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

4. Hoe zien we onze rol op vlak van middelengebruik in contacten met ons doelpubliek?

Vraaggestuurd werken

Zelf focus middelengebruik inbrengen

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

5. Hoe zien we onze rol op vlak van begeleiding bij middelengebruik?

Mensen met middelenproblemen zelf begeleiden

Doorverwijzen

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

6. Hoe zien we onze rol naar de context (bijvoorbeeld kinderen van gebruikers, ouders van gebruikers, ...) van mensen met middelenproblemen?

Enkel op vraag

Proactief werken

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

